

"ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ,"

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΩΣ καὶ ΕΡΕΥΝΗΣ ΖΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ
Ξενοφώντος
Ἀριθ. 15 α
ΑΘΗΝΑΙ
Τηλ. 23191

ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΠΑΝΑΓ. Ν. ΠΙΠΙΝΕΛΗ
"Εκδοσίς Δεκαπενθήμερος
Ὑπὸ καὶ Ἐπιμελείᾳ ΠΑΝΟΥ Ε. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ
π. Βουλευτοῦ τ. Διευθυντοῦ «Δικαστικῆς» Δικηγόρου

ΕΤΟΣ Α'.
Φύλλον 11ον
(Σελ. 157-172)
1 Μαΐου 1954

1η Μαΐου 1954

Ἡ μετατροπὴ τοῦ Βαλκανικοῦ συμφώνου τῆς 28 Φεβρίου 1953, εἰς Βαλκανικὴν Συμμαχίαν δὲν δύναται νὰ συναντήσῃ ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς οὐδενὸς εἴδους ἀντίρρησην. Τοῦτο δὲ ὄχι μόνον διότι ἡ τοιαύτη προέκτασις τοῦ συμφώνου, εἰς στρατιωτικῆς φύσεως ἀμυντικὰς δεσμεύσεις, εὐρίσκετο ἐξ ὑπαρχῆς εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τῶν τριῶν συμβληθεῖσων δυνάμεων, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προοιμίου τοῦ συμφώνου (παρ. 4 καὶ 5) ὡς καὶ τῶν ἄρθρων τοῦ 2 καὶ 3, ἀλλὰ καὶ διότι αἱ σημεριναὶ περιστάσεις, τὴν καθιστῶσιν ἐπιτακτικῶς ἐπιβεβλημένην.

Ἡ ἐμπλοκὴ τοῦ πολέμου τῆς Ἰνδοκίνας καὶ αἱ ἀντιδράσεις εἰς τὰς ὁποίας ἀναποτρέπτως θὰ ὀδήγῃ περαιτέρω διείσδυσις τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὴν Νοτιο-ανατολικὴν Ἀσίαν, ἐπεδείνωσαν σημαντικῶς κατὰ τὴν φυσικὴν ἀλληλουχίαν τῶν πραγμάτων, τὴν κατάστασιν καὶ ἐπὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ τομέως. Τὸ ἀξίωμα τῆς «συνολικῆς στρατηγικῆς» τὸ ὁποῖον μετὰ τόσης θερμῆς καὶ τόσης πειστικότητος ὑπεστηρίχθη ὑπὸ ὠρισμένων μελῶν τοῦ ΝΑΤΟ, ἀποδεικνύει ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει τὸν ἀμειλικτον ρεαλισμὸν του.

Εἶναι τῶντι τελεῖως ἀπίθανον, ὅσον εἶναι καὶ στρατηγικῶς ἀπαράδεκτον μία γενικωτέρα σύγκρουσις ἐν Ἀπὼ Ἀνατολῇ νὰ μὴ συνεπιφέρῃ θάττον ἢ βράδιον τὴν προέκτασίν της καὶ πρὸς ἄλλα μέτωπά. Ὅπως δὲ ἡ πείρα τῆς ἱστορίας ἀλλὰ καὶ ἡ εὐνόητος στρατηγικὴ ἀναγκαιότης ἔχει καταδείξῃ μία τοιαύτη πολεμικὴ προέκτασις θὰ περιλάβῃ κατὰ προτίμησιν τὸ τμήμα ἐκεῖνο τῆς Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸν ἐνωτικὸν κρίκον τοῦ Ἀσιατικοῦ μετώπου πρὸς τὸ Εὐρωπαϊκόν, δηλ. τὴν ἀπὸ τῶν Ἰταλικῶν Ἀλπεῶν μέχρι τοῦ Καυκάσου περιοχὴν. Τοῦτο δὲ εἶναι τοσούτω μᾶλλον πιθανότερον καθ' ὅτι ἡ περιοχὴ αὕτη ἐνέχει διὰ τὸν ἐνδεχόμενον ἀντίπαλον ἀντιστρόφους ἐπιθετικὰς δυνατότητας, τῶν ὁποίων μοιραῖον θὰ εἶναι νὰ ἐπιδιώξῃ οὗτος τὴν ἐξουδετέρωσιν ἀπὸ τῶν πρώτων φάσεων ἑνὸς πολέμου. Ἀτυχῆς δὲ συγκυρία περιστάσεων δημιουργήσασα διπλωματικὸν κενὸν διὰ τὸ ἀπὸ Τεργέστης μέχρι τῶν Στενῶν τῶν Δαρδανελίων τμήμα τῆς περιοχῆς ταύτης, ἐντείνει ἔτι μᾶλλον τὰ ἐνδεχόμενα αὐτά· διότι ἡ ὑπαρξίς τοιοῦτου κενοῦ δύναται νὰ παραπλανήσῃ ἕνα ἐνδεχόμενον ἀντίπαλον ὡς πρὸς τὰς συνεπείας τῆς

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΣΕΩΝ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ... 4-6-92
ΗΜΕΡΟΜ... 45568
ΑΡΙΘ... 45568

ἐπιθέσεως του καὶ νὰ τοῦ ὑποδείξῃ τὸν τρόπον τινὰ τὸν δρόμον τῆς ἡσσοῦς ἀντιστάσεως.

Εἶναι σήμερον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὧσων ἦλθον εἰς τὴν δημοσιότητα, βέβαιον, ὅτι ἐὰν ὁ Χίτλερ ἐγνώριζε τὰς ἀντιδράσεις τῆς Γιουγκοσλαβίας ὅταν ἐσχέδιαζε τὴν κατὰ τῆς Βαλκανικῆς ἐπιδρομὴν του, τελείως διάφορος θὰ ἦτο ἡ στρατηγική του. Ἡ ὑπαρξίς ἐπομένως τοῦ διπλωματικοῦ αὐτοῦ κενοῦ ἐν συνδυασμῷ μάλιστα πρὸς τὴν κρατοῦσαν λόγῳ τοῦ ζητήματος τῆς Τεργέστης ἀποξένωσιν μεταξὺ Γιουγκοσλαβίας καὶ Ἰταλίας, ἀποτελεῖ σήμερον ἀπαράδεκτον στρατηγικὴν ἀνωμαλίαν τῆς ὁποίας ἐπιβάλλεται ἡ ἄρσις ὅσον οἶον τε τάχιον. Ὁλῶν τῶν ἀνταντικῶν συμμάχων πρὸ παντὸς δὲ αὐτῆς ταύτης τῆς Γιουγκοσλαβίας τὸ συμφέρον τὸ ἐπιβάλλουσιν ἐπιτακτικῶς. Αἱ συμμάχαι δὲ δὲν αὐτοσχεδιάζονται κατὰ τὴν ὑστάτην τοῦ κινδύνου στιγμήν. Ἀποτελεῖ πράγματι ἐπικίνδυνον ἀφέλειαν τὸ νὰ νομίζεται ὅτι «ὅταν ἔλθῃ ἡ στιγμή» οἱ ἀτλαντικοὶ σύμμαχοι θὰ σπεύσουν πρὸς τὸ ἴδιον αὐτῶν συμφέρον, νὰ προσφέρουν εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν πᾶσαν δυνατὴν βοήθειαν. Αἱ συμμάχαι ἀπαιτοῦν λεπτομερῆ προγραμματισμόν, συντονισμόν σχεδίων, προκαταρκτικῶν ἐνεργειῶν κ.ο.κ. πρὸ παντὸς δὲ προϋποθέτουν τὴν θεμελίωσιν τῆς συνειδήσεως τῆς κοινότητος πεπρωμένου εἰς τὰς μάζας τῶν συμμάχων λαῶν. Καὶ αὐτὰ ἀπαιτοῦν χρόνον καὶ μόχθον πολύν, διὰ τοὺς ὁποίους οὐδὲ μία στιγμή δὲν πρέπει νὰ χαθῇ ἀσκόπως.

Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Ἑλλάδος ἡ βεβαιότης τῆς Γιουγκοσλαβικῆς συνδρομῆς ἀποτελεῖ ἀποφασιστικὸν παράγοντα. Τὸ Βουλγαρικὸν προγεφύρωμα ἐξουδετερώνεται κατὰ πολὺ διὰ τὴν Ρωσσίαν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀμυντικὴ ὑπὲρ ἡμῶν συμβολὴ τῆς Γιουγκοσλαβίας θὰ ἦτο ἐκ τῶν προτέρων ἐξησφαλισμένη. Τίποτε δὲν θὰ ἐπέδρα περισσότερον ἀνασχετικῶς ἐναντίον μιᾶς προωθήσεως ἀπὸ ξηρᾶς καὶ ἀπὸ βορρᾶ πρὸς τὰ Στενά.

Ἐπὶ τούτων ὧσων δὲν νομίζω νὰ ὑπάρχῃ ἔδαφος ἀμφισβητήσεως παρ' οἰαδήποτε συμμαχικῇ χώρᾳ. Ἡ δυσκολία ἔγκειται ἐν τοσοῦτῳ —καὶ εἶναι σοβαρά— εἰς τὸν τρόπον προσαρμογῆς μιᾶς Βαλκανικῆς συμμαχίας πρὸς τὸ Ἀτλαντικὸν σύμφωνον. Ἐφ' ὅσον ἡ μὲν Γιουγκοσλαβία, δι' ὅσους λόλους ἐπανελημμένως ἐξετέθησαν, δὲν δύναται νὰ φθάσῃ μέχρι προσχωρήσεως εἰς τὸ Ἀτλαντικὸν σύμφωνον, ἡ δὲ Ἰταλία καὶ ἄλλοι τινες ἐκ τῶν συμμάχων προσβλέπουν δυσαρέστως εἰς πᾶσαν σύμπραξιν τῆς Γιουγκοσλαβίας πρὸ τῆς ἐπιλύσεως τοῦ ζητήματος τῆς Τεργέστης, εἶναι φυσικὸν αἱ σχετικαὶ προσπάθειαι νὰ προσκόπτουν. Δὲν ὑπάρχει ἐδῶ ἔδαφος οὔτε διὰ μεμψιμοιρίας, οὔτε διὰ ἠθικοπλαστικὰ ἐπὶ τῆς Διεθνούς ζωῆς διανοήματα. Δυσκολίας τοιαύτης φύσεως, ὅπου σοβαρὰ συμφέροντα φίλων χωρῶν —ἀπολύτως σεβαστὰ— συγκρούονται, πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζονται ρεαλιστικῶς καὶ μὴ εἰλικρινῇ διάθεσιν ἐξευρέσεως πρακτικῆς λύσεως.

Οὔτε ἡ Ἑλλὰς οὔτε ἡ Τουρκία δύναται νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν

σύνταξιν τοῦ κειμένου τῆς συμμαχίας, ἄνευ συνεργασίας μετὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ συμβουλίου. Τοῦτο δὲ ὄχι διότι ἔχουσι περὶ τούτου γραπτὴν τινὰ ὑποχρέωσιν· ἀλλὰ διότι ἡ στρατηγικὴ ἀλληλουχία τῆς καταστάσεως ἐπιβάλλει ἀφ' ἑαυτῆς στενὴν συνεργασίαν καὶ διότι πᾶσα συμμαχία, ἰδίως δὲ ἡ Ἀτλαντικὴ δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ ἐν ὥρᾳ κινδύνου καὶ νὰ θεμελιωθῇ πλήρως ἐν εἰρήνῃ, εἰμὴ ἐφ' ὅσον ἀπόλυτος κρατεῖ μεταξὺ τῶν συμμάχων συνειδήσεις ἀλληλεγγύης, πλήρης συνενόσεις καὶ καλὴ πίστις δι' ὅλας αὐτῶν τὰς ἐνεργείας. Καὶ εἶναι πολὺ φυσικὸν ὄχι μόνον ἡ Ἰταλία ἀλλὰ καὶ ἄλλοι τινες Ἀτλαντικοὶ σύμμαχοι νὰ προσβλέπουν μὲ ποιὰν τινὰ ἐπιφύλαξιν μίαν περιφερειακὴν συμμαχίαν, ὥς ἡ Βαλκανικὴ, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν μετέχουν, τῆς ὁποίας τὴν θέσιν εἰς ἐνέργειαν δὲν δύναται —νομικῶς καὶ διπλωματικῶς τοῦλάχιστον— νὰ ἐλέγχουν, καὶ ἡ ὁποία ἐν τούτοις θὰ τοὺς παρέσυρε μοιραίως εἰς ἓνα κοινὸν πόλεμον καὶ εἰς κοινὰς καταστροφάς.

Δὲν ἔχει ἀσφαλῶς οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀτλαντικῶν συμμάχων οὔτε συμφέρον οὔτε δικαίωμα νὰ ἀνακόπῃ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀμυντικοῦ φράγματος ἐν τοῖς Βαλκανίοις, ἀπλῶς καὶ μόνον διότι διὰ τῶν ἀντιρρήσεων του δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ ἄλλα διπλωματικὰ ἀνταλλάγματα. Τοῦτο ὄχι μόνον θὰ ἀντέκειτο εἰς τὸ πνεῦμα τῶν συμμαχικῶν δεσμῶν καὶ τὴν φυσικὴν ὅλων ἀλληλεγγύην ἀλλὰ καὶ θὰ κατέληγε ἀναποτρέπτως εἰς τὸ νὰ ἐπιδιδῶσιν ὧσων τὴν θέσιν ἐν ὥρᾳ κινδύνου.

Ἀλλ' ἔχει ἀσφαλῶς εἰς ἕκαστος ἐκ τῶν συμμάχων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας τὸ δικαίωμα νὰ ἐξασφαλισθῇ ἐκ τῶν προτέρων ὅτι δὲν θὰ παρασυρθῇ παρὰ τὴν θέλησίν του πέραν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐκ τοῦ Ἀτλαντικοῦ συμφώνου εἰς πόλεμον, χωρὶς ἐμπράκτως νὰ συμμετέχῃ εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς περιφερειακῆς συμμαχίας, τὰς δυναμένας νὰ προκαλέσουν μίαν καθολικὴν σύρραξιν.

Ἡ δυσκολία δὲν εἶναι ἀνυπερβλήτος. Θὰ ἤρετο πλήρως ἐὰν συγχρόνως πρὸς τὴν ὑπογραφὴν τῆς Βαλκανικῆς συμμαχίας ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Τουρκία ὑπέγραφον ἰδιαίτερα πρωτόκολλα, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἀνελάμβανον τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως μὴ ἀποδυθῶσιν εἰς πόλεμον ἐξ ἐφαρμογῆς τοῦ Βαλκανικοῦ περιφερειακοῦ συμφώνου, εἰμὴ κατόπιν συνεννοήσεως (consultation) μετὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ συμβουλίου.

Τοιαύτη ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας δέσμευσις ἀπορρέει φυσιολογικῶς τόσον ἐκ τῆς συμμετοχῆς των εἰς τὸ Ἀτλαντικὸν σύμφωνον, ὅσον καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Βαλκανικοῦ συμφώνου (ἄρθρον 8), πρὸ παντὸς ὅμως ἀποτελεῖ πραγματικὴν κατάστασιν. Χωρὶς νὰ προσθέτῃ ἐπομένως μία τοιαύτη δέσμευσις τίποτε τὸ οὐσιαστικῶς νέον, καλύπτει πλήρως πᾶν ὅ,τι οἱ ἄλλοι Ἀτλαντικοὶ σύμμαχοι θὰ ἠδύνατο εὐλόγως νὰ διεκδικήσουν. Διὰ τὴν Γιουγκοσλαβίαν μειώνουν ἴσως κατὰ τι τὸν ἀπόλυτον αὐτοματισμόν τοῦ Βαλκανικοῦ συμφώνου, τοῦ ὁποίου ἡ λειτουργία θὰ ἐξηρτᾶτο κατὰ τινὰ τρόπον ἐκ τῆς λειτουργίας τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι τοῦτο εὐρῆται ἤδη ρητῶς ἀναγεγραμμένον ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ Βαλκανικοῦ συμφώνου, ἡ Γιουγκοσλαβία θὰ ἀπέκτα ὥς ἀντίκρουσμα τῆς τοιαύτης

άλληλεξαρτήτως των συμμαχιών, την άρρωγὴν όλοκλήρου τῆς Ἀτλαντικῆς συμμαχίας, χωρίς νά εἶναι μέλος αὐτῆς καί νά υπέχη έπομένως άντιστοιχούς ύποχρεώσεις. Διότι εἶναι αὐτονόητον ὅτι ἔάν ἡ Ἑλλάς καί ἡ Τουρκία *κατόπιν προσυνεννόησεως* μετά των Ἀτλαντικῶν συμμάχων των, ἐκινούνοτο πρὸς βοήθειαν τῆς Γιουγκοσλαβίας τοῦτο θά ἐνεῖχε τὴν ἔννοιαν — πάντως δὲ θά συνεπήγετο — τὴν σύμπραξιν όλοκλήρου τῆς Ἀτλαντικῆς συμμαχίας ὑπὲρ αὐτῆς.

Ἀνάλογα πρωτόκολλα πρὸς τὸ μεταξύ Ἑλλάδος—Τουρκίας καί Ἀτλαντικῆς συμμαχίας, θά ἔπρεπε φυσικά νά ὑπογραφοῦν καί μεταξύ Ἑλλάδος—Τουρκίας καί Γιουγκοσλαβίας, δι' ὧν θά προεβλέπετο ὅτι αἱ δύο βαλκανικαὶ χώραι τῆς Ἀτλαντικῆς συμμαχίας δὲν θά ἐκινούνοτο πρὸς πόλεμον ἔκτος τῆς Βαλκανικῆς εἰμῇ κατόπιν προσυνεννόησεως μετά τῆς Γιουγκοσλαβίας.

Ἡ τοιαύτη σύνδεσις τοῦ Ἀτλαντικοῦ συμφώνου, πρὸς τὴν Βαλκανικὴν συμμαχίαν, θά ἐπέτρεπε νά καλυφθῇ τὸ ὑπάρχον ἀμυντικὸν κενὸν εἰς τὰς προσβάσεις τῆς Βαλκανικῆς, θά ἱκανοποιεῖ ὅλων τὰς *δικαιολογημένας* ἀπαιτήσεις καί τὰς ἰδιοτυπίας τῆς θέσεως των καί θά ἐπέτρεπεν εἰς τὴν Βαλκανικὴν συμμαχίαν νά στάδιοδρομήσῃ, καρποφόρως χωρίς νά ὑποβλέπεται ἢ νά παρακολουθῆται δυσπίστως τὸ ἔργον τῆς ἀπὸ οἰασδήποτε πλευρᾶς. Πᾶσα ἄλλη ἀπαίτησις προβαλλομένη διὰ νά ἀνακόψῃ τὴν ἀνάπτυξιν καί στερέωσιν τῆς Βαλκανικῆς συμμαχίας δὲν θά ἠδύνατο νά δικαιολογηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει γενικωτέρων καί βασίμων ἀναγκῶν, καί ὥς ἐκ τούτου δὲν θά ἔπρεπε νά προβληθῇ. Τὸν γενικὸν συμφέρον τῆς εἰρήνης καί τῆς ἀσφαλείας τῶν Ἀτλαντικῶν κρατῶν δὲν θά ἔπρεπε νά τεθῇ εἰς δευτέραν μοῖραν. Τοῦτο δὲ διὰ μυρίους λόγους ἀνωτέρας ἠθικῆς ὕψους, ἀλλὰ καί δι' ἀμεσωτέρους λόγους συλλογικοῦ συμφέροντος. Εἰς στιγμὰς ὅπως ἡ παρούσα, συμβαίνει συνηθέστατα, ἡ ἀνωτέρα καὶ ὑγιειντέρα μορφή τοῦ ἔγωγισμοῦ νά συνίσταται ἀκριβῶς εἰς τὸ ὑπὲρ τοῦ συνόλου πνεύμα τῆς αὐτοθυσίας.

II. ΠΙΠΙΝΕΛΗΣ

ΤΟ ΑΝΤΕΝΘΝΙΚΟΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ

Συμμεριζόμεθα ἀπολύτως τὴν ἐξέγερσιν τῆς κοινῆς γνώμης κατὰ τοῦ δημοσιευθέντος ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ ἄρθρου τῶν «Ἀστυνομικῶν Νέων». Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ κυβερνήσις χειρίζεται ἐν ἀπὸ τόσων πλευρῶν λεπτότατον ἐθνικὸν ζήτημα ἐπιβάλλεται οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ εἰδικωτέρα ἀποψὶς τοῦ γράφοντος, ἡ μεγαλύτερα δυνατὴ προσοχή ὅπως μὴ δυσχεράνῃ τὰς ἐνεργείας τῆς οὐδὲ πόρρωθεν, ἔστω καὶ ἂν ὁ ἴδιος ὁ γράφων δὲν πιστεύει εἰς τὴν ὁρθότητα τῆς κυβερνητικῆς διαχειρήσεως.

Ἐχομεν πολλὰ νά παρατηρήσωμεν διὰ τὴν διαχείρισιν τόσον τοῦ Κυπριακοῦ ὅσον καὶ ἄλλων διπλωματικῶν ζητημάτων μας. Ἀλλὰ τὰ ἀφίνομεν διὰ τὴν στιγμὴν ὅπου τοῦτο θά ἦτο ἐθνικῶς ἀκίνδυνον.

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Ἡ μέριμνα τοποθετήσεως καὶ ἀξιοποιή-

σεως τῆς Γεωργικῆς παραγωγῆς, ἐπὶ τῆς ὁργανώσεως τῆς ὁποίας ἀπὸ τοῦ πρώτου φύλλου μας ἐπεστήσαμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων, μὲ ἱκανοποίησιν διαπιστοῦμεν ὅτι συντελεῖται κατὰ στάδια ἀφοῦ ἐμελετήθη ὀρθολογιστικῶς ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης ὑπὸ τὴν ἀθόρυβον διεύθυνσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς κ.Μ.η.τ.ρ.ε.λ.ια λαμβανομένων τῶν πρακτικῶν ἐκείνων μέτρων τὰ ὁποῖα ἐγγυῶνται τὴν πλήρη ἀπόδοσιν καὶ ἐπίτευξιν τῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν.

Ὡς τοιοῦτον χαιρετίζομεν τὸ ἀποφασισθὲν μέτρον τῆς ὁργανώσεως τῶν ἀγορῶν εἰς τὰς πόλεις πρὸς διάθεσιν τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων ὅπερ ἐξηγγέλη, δι' ὧν αἱ τιμαὶ τὰς ὁποίας θά ἀπολαμβάνουν οἱ παραγωγοὶ θά βελτιωθοῦν ἀπὸ τοῦ ἐπιδέδου τοῦ 20% τῆς τιμῆς εἰς ἣν τὰ ἀγοράζουσιν οἱ καταναλωταί, τῶν 80% διατιθεμένων εἰς κόμιστρα καὶ κέρδη τῶν μεσαζόντων.

ΕΝ ΟΨΕΙ ΝΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΟΣ

II (*)

Εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον μας, διευτώσαμεν τὴν γνώμην ὅτι, τὸ ἱδρυθέν, τελευταίως Κέντρον Παραγωγικότητος, πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς, εἶναι ὁργανισμὸς μὴ δυνάμενος νά ἀποδώσῃ ἔργον ὠφέλιμον, ἔάν προηγουμένως δὲν ἀρτιωθῇ.

Τοῦτο διότι, ἀπὸ τὰς ἱδρυτικὰς του διατάξεις, τεθείσας εἰς χώραν εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Εὐρωπαϊκὸς παρεμβατισμὸς δὲν ἐστρέβλωσε τὴν οἰκονομίαν τῆς, φαίνεται ὅτι παραγνωρίζονται τὰ αἴτια καὶ ἐπὶ πλέον ὅτι ὑποτιμᾶται ἡ σοβαρότης τῆς νόσου.

Φοβούμενοι λοιπόν, ὥς ἐκ τούτου, ὅτι εἶναι πιθανὸν νά ὑποτιμηθῇ κατ' ἀναλογίαν καὶ ἡ ἀναγκαιότης τῶν μέτρων ἀρτιώσεως τὰ ὁποῖα θά ὑποδείξωμεν, ἔάν προηγουμένως δὲν ἀνατοποθετήσωμεν τὸ ἀντικείμενον τοῦ Κ. Π. ἐπιχειροῦμεν μίαν σύντομον ἀναδρομὴν εἰς τὸ παρελθόν, εἰς ἀναζήτησιν τῶν πηγῶν ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀπορρέει ἡ σημερινὴ ἀβληχρὰ οἰκονομικὴ πραγματικότης.

Ο ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΣΜΟΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΕΞΕΛΙΧΘΕΙΣΑ ΕΙΣ ΝΟΣΟΝ

Εἰς παλαιότεραν ἐποχὴν, μέχρι καὶ πρὸ τεσσαρακονταετίας περίπου, ὁπότε ἡ οἰκονομία εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἀνεπτύσσετο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ φιλελευθερισμοῦ, ἦτοι τῆς ἀπολύτου ἐλευθερίας τῶν συναλλαγῶν, θεμελιώδης προϋπόθεσις ἐπιτυχίας τοῦ ἐπιχειρηματίου ἦτο, ἡ ἀντοχή του εἰς τὸν ἐλεύθερον ἀνταγωνισμόν. Οἰκονομικὸς ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ κρατῶν, ἀνταγωνισμὸς μεταξύ ὁργανωμένων συμφερόντων, ἀνταγωνισμὸς μεταξύ ἀτόμων.

Εἰς τὸν ἀμείλικτον αὐτὸν ἀγῶνα ἐπιβιώσεως, οἱ ἀσθενεῖς ὁργανισμοὶ ὑπέκυπτον εἰς τοὺς ἰσχυροὺς, διὰ νά ὑποκύψουν καὶ αὐτοὶ μετὰ τὴν σειρὰν τῶν εἰς τοὺς αὐριανούς ἰσχυροτέρους.

Τοιοιουτρόπως, μέσα εἰς τὴν ἀέναν αὐτὴν πάλην, αἱ παραγωγικαὶ δυνάμεις διαρκῶς ἀνενεοῦντο καὶ διαρκῶς ἐξισορροποῦντο, ὁ δὲ μηχανισμὸς τῶν τιμῶν ἐλειτούργει αὐτομάτως καὶ φυσιολογικῶς.

Αἱ ἀναστατώσεις ὅμως τῆς τελευταίας τεσσαρακονταετίας (πόλεμοι, μεγάλα ἐπιστημονικὰ ἀνακαλύψεις, ἀπότομος αὐξήσις τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς, διαχωρισμὸς τῆς παγκοσμίου ἀγορᾶς εἰς ζῶνας ἐπιρροῆς κ. ἄ.), ἀνέτρεψαν τὸν κανονικὸν ρυθμὸν τῆς ζωῆς καὶ ἐδημιούργησαν τὴν ἀνάγκην μιᾶς νέας μορφῆς κράτους μετὰ ἡξημένην ἐξουσιαστικὴν δύναμιν, χάριν τῆς κοινωνικῆς ἰσορροπίας, καὶ οὕτω ὠδηγήθημεν εἰς τὸν κρατικὸν παρεμβατισμόν. Δηλαδή τὴν ἐξ ἀνταγωνισμοῦ ἐξισορρόπησιν, ὑπεκατέστησεν ἡ διὰ νόμου ἰσορροπία.

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 151.

Ὁ παρεμβατισμὸς ὅμως, ἐνῶς οἰκονομικὸν σύστημα ἀνάγκης ἀνω-
μάτων καιρῶν, ἱκανοποίησεν, ἐπὶ μέτρῳ, τὰς παροδικὰς ἀπαιτήσεις τῶν
κρίσιμων στιγμῶν, δὲν ἀνταπεκρίθη εἰς τὰς ἀπαιτήσεις ὁμαλῶν περιόδων.
Καὶ οἱ κυριώτεροι λόγοι, εἶναι οἱ ἑξῆς:

Πρῶτον, διότι δημιουργεῖ πλασματικὴν ἀτμόσφαιραν συναλλαγῶν,
μειώνει τὴν ἀξίαν τῇ τεχνικῇ ἐξελίξεως καὶ γεννᾷ εἰς τὴν παραγωγὴν
παρασιτικὴν νοοτροπίαν.

Δεύτερον, διότι ἐμβάλλει εἰς τοὺς πολίτας τὸ αἶσθημα τῆς ἀνδιδικίας,
πρὸς τὸ θέτον περιορισμοὺς κράτος. Τὸ αἶσθημα δὲ αὐτό, μοιραίως, ἀπὸ
μέρους μὲν τῶν πολιτῶν φέρει εἰς τὴν προσπάθειαν, διὰ παντὸς μέσου,
καταστρατηγήσεως τῶν δεσμευτικῶν κανόνων, ἀπὸ μέρους δὲ τῆς σπου-
δαρχοῦσης ὑπαλληλοκρατίας εἰς τὴν ἐπέκτασίν των, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν
ἀνάδειξιν αὐτῆς, ἐντὸς τῆς δημοκρατίας, εἰς πανίσχυρον ὀλιγαρχίαν.

Ταῦτα ὠδήγησαν εἰς τὴν πλέον ἀπροσημάτιστον συνσπλῆξιν, διὰ
τῆς ὁποίας ἐδημιουργήθησαν ἐξοργιστικαὶ προνομίαι καὶ ἐξαιρέσεις, αἵτι-
νες εἶναι ἡ γενεσιουργὸς αἰτία τῶν ἀπομυζητικῶν οἰκονομικῶν συγκροτη-
μάτων, τῶν κλειστῶν καὶ παρασιτικῶν ἐπαγγελμάτων, ἐντὸς τῶν ὁποίων
παχύνονται τὰ τρωκτικὰ τοῦ παραγωγικοῦ μόχθου τῶν ἄλλων, τῆς φορο-
λογικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀνισότητος, καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν γνωστῶν κακῶν,
τὰ ὁποῖα διαποτίζουν μὲ ἀπογοήτευσιν τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις, εἰς τὰς
διευθυνομένας οἰκονομίας.

Μεταπολεμικῶς, εἰς τὰς δημοκρατίας ὅπου ἐφηρμόσθη καὶ διετηρήθη
ἄνευ λόγου ἐπὶ τόσα ἔτη μὲ τὸν μῦθον τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ὁ πα-
ρεμβατισμὸς, τὰ σοβαρὰ μειονεκτήματα τοῦ συστήματος τούτου, ἐκίνησαν
τοὺς ἰθύνοντας εἰς τὴν προσπάθειαν ἀπελευθερώσεως καὶ πάλιν τῶν συν-
αλλαγῶν. Τόση ὅμως ἦτο ἡ στρέβλωσις τὴν ὁποίαν εἶχε πλέον ὑποστῇ ὁ
παραγωγικὸς μηχανισμὸς, ὥστε προτοῦ κἂν ἀποτολμηθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ
μέτρου τούτου, ἔθεωρήθη ἀπαραίτητον νὰ μελετηθοῦν ἐπισταμένως αἱ πιέ-
σεις, τὰς ὁποίας θὰ ἐδέχοντο, προδηλῶς, οἱ διάφοροι μοχλοὶ τῆς οἰκono-
μίας, καὶ νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ ἀντίστασις αὐτῶν, καθόσον ἡ ἀνάπτυξις των
ἐντὸς πλασματικῆς ἀτμοσφαιρας τῶν ἐτῶν, φυσικὸν ἦτο νὰ ἐμπνέη
ἀνησυχίας ὡς πρὸς τὴν ἀνθεκτικότητά των.

Διότι, ἐὰν ἐπρόκετο νὰ ἀφαιρεθοῦν ἀποτόμως τὰ ὑποστηρίγματα τοῦ
παρεμβατισμοῦ (ὅπως ἐγένετο παρ' ἡμῖν διὰ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν εἰ-
σαγωγῶν, τῆς περικοπῆς τῆς χρηματοδοτήσεως ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνο-
μίου, τῶν πριμοδοτήσεων, τῶν ἐπιδοτήσεων κ. ἄ.), διεγράφετο ἄμεσος κίν-
δυνος καταρρεύσεων.

Διὰ νὰ ἐκτιμηθῇ δὲ πόσον σοβαρὰ θεωροῦνται ἀλλαχοῦ αἱ συνέπειαι
τοῦ παρεμβατισμοῦ, καὶ πόσον δύσκολος κρίνεται ἡ ἀποδέσμευσις τῶν εἰσα-
γωγῶν, θὰ ἀναφέρωμεν τὸ παράδειγμα τῆς Γαλλίας, χώρας δηλαδὴ ἡ ὁποία
εἶναι ἀπροσμετρήτως πλουσιωτέρα τῆς ἰδικῆς μας, καὶ ἡ ὁποία διαθέτει
ἀπείρως καλλιτέραν ὀργάνωσιν οἰκονομίας ἀπὸ ἡμᾶς. Ἐκεῖ, μεταπολεμι-
κῶς, ἀπεπειράθησαν δις νὰ ἀπελευθερώσουν τὰς εἰσαγωγὰς των, χωρὶς

ὅμως νὰ τὸ ἐπιτύχουν. Διότι τόσοσ ἦτο ὁ οἰκονομικὸς ἀντίκτυπος τὸν ὁποῖον
ἠσθάνθη ἡ παραγωγή, ὥστε πρὸ τοῦ κινδύνου καθιζήσεως τῆς οἰκονομίας
των, οἱ Γάλλοι, ἐπανήρχοντο ἐκάστοτε ἀμέσως εἰς τὸ παλαιὸν σύστημα.

Παρὰ ταῦτα, καὶ τελευταίως ἀκόμη ἐπανῆλθον ἐκ τρίτου ἐπὶ τοῦ ἰδίου
θέματος, διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Νατάν, περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ὁποίας
γράφομεν κατωτέρω.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΑΤΑΝ

ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΑΙ Η ΕΞΥΓΙΑΝΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑΝ

Πολλὰ ἐγράφησαν εἰς τὸν τύπον, περὶ τῆς τελευταίως ὑποβληθείσης
εἰς τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Νατάν, ἡ ὁποία συ-
νεστήθη κατὰ Ἰανουάριον, μὲ θέμα τὴν ἔρευναν ἐπὶ τῶν αἰτίων τοῦ ὑψηλοῦ
κόστους τῆς γαλλικῆς παραγωγῆς καὶ τὴν ὑπόδειξιν μέτρων ὑποβιβασμοῦ
του, πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ ξένου ἀνταγωνισμοῦ.

Ἡ ἀνάγκη τῆς τοιαύτης ἐρεύνης, ἐκρίθη ἐπιτακτικὴ καὶ ἐπείγουσα,
καθόσον συνεζητεῖτο καὶ πάλιν ἐν Γαλλίᾳ τὸ ἐνδεχόμενον ἀπελευθερώσεως
τῶν εἰσαγωγῶν, ἔστω καὶ μερικῶς, ὅχι μόνον πρὸς ἐκτέλεσιν συμβατικῶν
ὕποχρεώσεων τῆς ἐν λόγῳ χώρας ἐκ τῶν συμφωνιῶν Γκάττ, ἀλλὰ καὶ πρὸς
ἐξυγίανσιν τῆς οἰκονομίας, ἀπὸ τὰς συνεπείας τοῦ διαστρεβλώσαντος καὶ
παραλύσαντος τὰς παραγωγικὰς τῆς δυνάμεις, παρεμβατισμοῦ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Νατάν, εἰς διάστημα μικρότερον τῶν τριῶν μηνῶν, ὑπέ-
βαλε τὸ πόρισμά της, τὸ ὁποῖον καταλήγει εἰς ἐκτάκτως ἐνδιαφερούσας διὰ
τοὺς Γάλλους, καὶ καταπληκτικὰς δι' ἡμᾶς, διαπιστώσεις.

— Κόστος ἐγχωρίων καυσίμων καὶ ἐγχωρίων πρώτων ὕλων, ὑψηλόν.
Εἰδίκευσις τῶν παραγωγικῶν μονάδων, ἀνεπαρκής. Οὐχὶ σπανίως, κακὴ
ἐκλογὴ τοῦ τόπου τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν ἐργοστασίων. Ὑψηλὰ ἡμερομίσ-
θια, ὀλίγαι ὥραι ἐργασίας, μέγας παρασιτισμὸς, κακὴ γεωργικὴ πολιτικὴ,
διακίνησις ἀγαθῶν διὰ γαλλικῶν μεταφορικῶν μέσων ἀσύμφορος. Στρα-
τιωτικαὶ καὶ διοικητικαὶ δαπάναι, δυσανάλογοι πρὸς τὴν φορολογικὴν ἀν-
τοχὴν τῆς οἰκονομίας. Διμερὴ σύμφωνα δυσμενῆ, κ. ἄ. τὰ ὁποῖα καθιστοῦν
τὴν γαλλικὴν παραγωγὴν (ἐν γενικότητι), κατὰ 25% ἀκριβώτεραν, ἀπὸ τὴν
παραγωγὴν ἄλλων συναγωνιστικῶν χωρῶν!

Καὶ ἐν συνεχείᾳ, ἡ ἐκθεσις Νατάν, διαπιστώνει μεγάλην ἀρρυθμίαν
εἰς τὸ σύνολον τῆς παραγωγικῆς λειτουργίας, παραδέχεται ὅτι τὸ κακὸν
ἔχει τὰς ρίζας τοῦ πολὺ βαθέως, ὅτι τοῦτο ἐξελλίσσεται ἐπικινδύνως, καὶ ὅτι
παρίσταται ἀνάγκη γενικῆς ἀναθεωρήσεως τῶν βασικῶν ἀρχῶν τῆς γαλλι-
κῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

Συμπεραίνουσα δέ, προτείνει τὰ ἀκόλουθα:

— Πολιτικὴν σταθερότητα. Εὐστοχον πολυετὴ προγραμματισμὸν. Ὑπο-
βιβασμὸν τῶν κρατικῶν δαπανῶν, μὲ ἀντίστοιχον μείωσιν τῆς φορολογίας.
Ἀνάπτυξιν ἐλευθέρως τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀνταγωνισμοῦ, ὥστε νὰ ἐκλείψουν
αἱ μὴ βιώσιμοι ἐπιχειρήσεις, καὶ ἐπὶ μέτρῳ ἀποδέσμευσιν τῶν εἰσαγωγῶν
(ὡς τονωτικὸν τοῦτο τῆς παραγωγικότητος), ἀλλὰ μὲ πολλὴν προσοχὴν

πρός αποφυγήν ανεργίας, ή ύποαπασχολήσεως. Ὁργάνωσιν τῆς διακινήσεως τῶν ἀγαθῶν. Ἐνθάρρυνσιν τῆς ἀποταμιεύσεως. Ἐξασφάλισιν νομισματικῆς σταθερότητος, ἀκόμη καί με πρόσκαιρον πτώσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, κ. ἄ.

Ἐπειδὴ δὲ καί ἐκεῖ ὁ πειρασμός τῆς ὑποτιμήσεως τοῦ νομίσματος, παρασύρει πολλοὺς τῶν ἐργαζομένων, ἢ ἔκθεσις Νατάν ἀναφέρει, ὅτι καί ἄλλοτε κατέφυγεν ἡ Γαλλία εἰς τὸ ἴδιον μέτρον, ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα τούτου ἦσαν π ρ ό σ κ α ι ρ α καί ὅ λ ω ς ἐ π ι φ α ν ε ι α κ ά. Διότι τὸ πικρὸν τοῦτο μέτρον ὁ μ ο ι ζ ά ζ ε ι π ρ ό ς θ ε μ ε λ ί ω σ ι ν ἐ π ί τ ῆ ς ἄ μ μ ο υ, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιτευχθοῦν προηγουμένως ριζικαὶ μεταρρυθμίσεις εἰς τὴν παραγωγήν, καί βαθεῖα ἀναμόρφωσις τῆς οἰκονομίας, βάσει τῶν ἀνωτέρω ὑποδείξεων, ὥστε νὰ κινηθοῦν ὅλαι αἱ ἀδρανόσσαι παραγωγικαὶ δυνάμεις.

Τὸ πόρισμα τῆς Ἐπιτροπῆς Νατάν, δὲν θεωρεῖται ἐπαρκὲς ἀπὸ τοὺς ἀπαιτητικοὺς Γάλλους σχολιαστὰς του.

Ἐν τούτοις ἔχει τὴν ἀρετὴν τῆς σαφηνείας, τὴν ὁποῖαν χαρίζει εἰς τοιαύτας ἐρεῦνας ἢ ὠμὴ κατηγορηματικότης τῆς ἐπιστήμης, γεγονός τὸ ὅποιον κινεῖ. ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας εἰς θλιβεράς ἀναμετρήσεις, ὅταν παραβάλλωμεν τὴν γλῶσσάν αὐτὴν τῆς ἀληθείας, πρὸς τὰ μεγαληνάρια τῶν βαϊφόρων τῆς ἰδικῆς μας Κυβερνήσεως.

(Συνεχίζεται)

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

ΟΡΙΑ τῆς ΕΝΝΟΜΟΥ ΧΡΗΣΕΩΣ ΑΠΟ τῆς καθ' ΥΠΕΡΒΑΣΙΝ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΕΩΣ τῆς ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ὑπὸ τοῦ ΤΥΠΟΥ (*)

Σημερινὴ μορφή τοῦ Τύπου. Διάκρισις βιβλίων καὶ ἄλλων ἐντύπων

Ὁ Τύπος (ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ) ὑπὸ τὴν σημερινήν του μορφήν, διαφέρει καθολικῶς τῶν βιβλίων καὶ ἄλλων συγγραφῶν ὡς πρὸς τοὺς σκοπούς, τὰ μέσα, τὰς ἐπιδιώξεις καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιδράσεως ἐπὶ τοῦ Λαοῦ ὅπως εἰς τὸ προηγούμενον ἐσημειώσαμεν.

Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ οὐδεμία ἀναλογία καὶ δυνατότης συγκρίσεως, τοῦ δικαίωματος τὸ ὅποιον ἔχει πᾶς πολίτης νὰ ἀναπτύσῃ τὰς γνώμας του ἐνώπιον μικρᾶς ὁμάδος ἀνθρώπων εἰς μίαν γωνίαν τοῦ καφενεῖου ἢ νὰ συγγράψῃ νὰ ἐκτυπώσῃ καὶ νὰ κυκλοφορήσῃ βιβλίον φιλολογικόν, ἐπαγγελματικόν, ἐπιστημονικόν ἢ καὶ πολιτικόν, διὰ τὴν μελέτην τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται χρόνος, ἐφόδια γνώσεων, δαπάναι καὶ εἰδικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου, καὶ τοῦ δικαίωματος τῆς ἐκδόσεως καὶ κυκλοφορίας ἐφημερίδος, ὑπὸ τὴν σημερινήν της μορφήν, τοὺς ἐπιδιωκόμενους διὰ τῆς ἐκδόσεως σκοποὺς καὶ τὰ χρησιμοποιούμενα

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 153.

οἰκονομικὰ μέσα, ἢ ὁποῖα νὰ προσφέρεται σχεδὸν εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ χάρτου ἐφ' οὗ ἐκτυπῶνται, καὶ νὰ εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κάθε ἀνθρώπου ἀδαπάνως.

Ἡ σημερινὴ μορφή τοῦ Τύπου, ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς βιομηχανικῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῶν τεχνικῶν ἐφαρμογῶν τῶν ἐφευρέσεων εἰς τὴν ὁποῖαν ζῶμεν καὶ ἀποτελεῖ κατὰ τὸν Γάλλον Καθηγητὴν καὶ Ἀκαδημαϊκὸν Α. Siegfried «Une des fonctions essentielles de nos sociétés modernes» δὲν ἐπιδέχεται δὲ καὶ σύγκρισιν μετὰ τὴν μορφήν καὶ τὰς συνθήκας τῆς προμηχανικῆς κοινωνίας. Λόγω δὲ τῆς ἐξελίξεως αὐτῆς ἡ ἐλευθερία τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν εἰδήσεων «entraîne en consequences inevitable sur la plan social» κατὰ τὴν ἐπιτυχήν διατύπωσιν τοῦ S. Lopez ἐν τῇ πρὸς τὸν O. H. E. ἐκθέσει του.

Οἱ γιγαντιαῖοι διεθνεῖς ὁργανισμοὶ μετὰ τὰ συστήματα πληροφοριῶν «Associated Press», «International News Service», «United Press» (Ἀμερικῆς) «Tass» (Ρωσσίας) «Reuter» (Ἀγγλίας) «France Press» (Γαλλίας) καὶ τὰ 67 εἰς 44 ἄλλας χώρας, ἐθνικὰ πρακτορεῖα εἰδήσεων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀντλοῦν ἐν μέρει τὰ περιεχόμενα τῶν αἱ ἐκδιδόμεναι εἰς ὅλον τὸν κόσμον 7520 καθημεριναὶ ἐφημερίδες μετὰ τὰ 217.174.490 κυκλοφοροῦντα ἀντίτυπά των, θέτουν εἰς τὰς κοινωνίας προβλήματα χαρακτῆρος διαφορετικοῦ ἀπὸ ἀπόψεως ποσότητος καὶ ποιότητος, διὰ κάθε Κράτος καὶ τὴν Διεθνή Κοινωνίαν. Ποτὲ δὲν ἦσαν τόσοι πολλοί, τόσον συχνά, εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ὁλίγων.

Αἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικὰ (Τύπος) εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἀποτελοῦν σήμερον «denrées commerciales» κατὰ τὸν Boris Ford σύμβουλον εἰς τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη, καὶ αἱ εἰς αὐτὰς εἰδήσεις - un produit Manufacturé, Σταυρόλεξα, φωτογραφίαι, συμβουλαὶ ἐπαγγελματικαί, ἱστορίαι διάφοροι, ἐγκληματικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ σελίδες, κωμικαὶ σελίδες, σπὸρ, δελτία χρηματιστηρίων, ἄρθρα διὰ τὴν μόδαν, διηγήματα καὶ μυθιστορήματα, προγράμματα θεάτρων καὶ κινηματογράφων, κριτικαὶ καὶ κοσμικὴ ζωὴ, ἀγγελίαι καὶ διαφημίσεις, παντοῦ ἀναμειγνύμενα μετὰ τὰς προπαγανδιστικῶς διαμορφουμένας εἰδήσεις καὶ ἄρθρα, εἶναι τὸ περιεχόμενον καθημερινῆς ἐφημερίδος συγχρόνου τύπου εἰς ὅλας τὰς χώρας.

Καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτὸ ἀπαιτεῖ τόνους χάρτου, μηχανικὰς ἐγκαταστάσεις, καὶ ἐργαζόμενον προσωπικὸν τὰ ὁποῖα προϋποθέτουν διάθεσιν τεραστίων κεφαλαίων ὅχι πρὸς «δημοσίευσιν διὰ τοῦ τύπου στοχασμῶν» κατὰ τὸ Σύν]μα ἀλλὰ πρὸς πορισμὸν κέρδους μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν δαπανῶν, ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκδόσεως ἐντύπου μετὰ τὸ ἄνω περιεχόμενον ὡς καθημερινῆς ἐφημερίδος ἢ ὁποῖα ἀγοράζεται ἀπὸ τὸ κοινὸν ὅσο περισσότερο εἶναι διασκεδαστικὴ, καὶ μετὰ ἐκπληκτικὸν περιεχόμενον ψευδῶν εἰδήσεων παρὰ διαφωτιστικὴ, παιδαγωγικὴ καὶ ἀληθής. Τὸ Λογιστήριον καὶ ὅχι «ἡ κοινωνικὴ λειτουργία» τῆς ἐφημερίδος ἀπασχολεῖ τοὺς ἐκδότας. Ὁ δὲ προϋπολογισμὸς τῆς ἐφημερίδος «New York Times» εἶναι ἀνώτερος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν πολλῶν μικρῶν Κρατῶν. Ἀπὸ τῆς πλεονῆς δὲ ταύτης ἐρευνῶν τὸ θέμα ὁ εἰσηγητὴς εἰς τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη γράφει εἰς τὴν ἐκθεσίαν του ἥτις εἰσέχθη ἤδη πρὸς συζήτη-

σιν (Ἀπρίλιος 1954) εἰς τὸ Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἑνωμένων Ἑθνῶν (ECOSOC) «Il faut des garanties efficaces pour assurer le bon fonctionnement de ces systèmes, et il est également nécessaire de prendre des mesures pour diminuer les risques d'abus et empêcher les tendances à sacrifier le bien être général aux intérêts de puissances économiques privées»· διότι ἡ τοιαύτη διὰ τοῦ τύπου δραστηριότητος δὲν ἀποτελεῖ «πολιτικὸν ἢ ἀτομικὸν δικαίωμα» ἐν τῇ ἐννοίᾳ καὶ κατὰ τὸ περιεχόμενον τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων τῶν ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας ἐδραζομένων, ἀλλὰ κοινωνικὸν λειτουργημάτων, πνευματικῆς ἐπικοινωνίας διαφωτίσεως καὶ διαπαιδαγωγήσεως τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῶν σημαντικωτέρων εἰς κάθε πολιτείαν καὶ εἰς τὴν πανανθρώπινον κοινωνίαν, λόγῳ ἐκμηδενίσμοιο τῶν ἀποστάσεων, ἀνυψώσεως τοῦ ἐπιπέδου τῆς μορφώσεως ἀλληλεπιδράσεως καὶ ἀλληλεξαρτήσεως συμφερόντων ἀνθρώπων καὶ Λαῶν. Παρ' ὅτι δὲ κανεὶς δὲν θὰ ὑπεστήριζε τὴν ἐλευθερίαν ἐπιχειρήσεων βλαπτικῶν τοῦ σώματος ναρκωτικῶν, ἐν τούτοις δὲν ἐγένετο ἀκόμη κοινὴ συνείδησις ὅτι ἡ πρὸς κερδοσκοπίαν δηλητηρίασις καὶ νάρκωσις τῶν πνευμάτων, ἥτις κατέστη δυνατὴ λόγῳ ἐξελίξεως τῆς τυπογραφίας γίνεται πρόξενος μεγαλυτέρου κακοῦ.

Ὅριζων ἐνδιαφέροντος τοῦ κοινοῦ. Ἐδαφος δράσεως τύπου. Κατάκτησις καὶ κυριαρχία ἐπὶ τῶν πνευμάτων τῆς μάξης τοῦ Λαοῦ. Δύναμις τοῦ τύπου.

Ἡ ἔκτασις τὴν ὁποίαν ἡ μηχανοποίησις καὶ ἡ καθόλου τεχνικὴ ἔλαβον εἰς τὸν αἰῶνα μας, εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος, παραγωγῆς βιομηχανίας, διακινήσεως τῶν ἀγαθῶν καὶ ἰδεῶν, ὑποχρεῶνουν τοὺς σημερινούς ἀνθρώπους, εἴτε παραγωγοὶ εἶναι, εἴτε ἔμποροι καὶ βιομήχανοι εἴτε ἐπαγγελματίαι καὶ ἐπιστήμονες, καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς γεωργοὺς νὰ παρακολουθοῦν τὰς εἰδήσεις καὶ πληροφορίας τὰς ἀναφερομένας εἰς τὰς πρόόδους καὶ καταστάσεις τοῦ τομέως τοῦ ἐνδιαφέροντος ἐκάστου, ὅχι μόνον τὰς τοπικὰς ἀλλὰ καὶ τὰς παγκοσμίους ἐὰν θέλουν νὰ ζήσουν νὰ ἐξασφαλίσουν, τὸ μέλλον των ὡς ἀτόμων καὶ τὴν προκοπὴν τῶν ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεών των.

Ἐκτὸς τούτου εἰς τὰς Κοινοβουλευτικὰς χώρας, οἱ πολῖται, διὰ νὰ ἐμπιστευθοῦν τὴν διεύθυνσιν, διακρίνουν τῶν κοινῶν ὑποθέσεων τῆς χώρας των καὶ τὴν διακυβέρνησίν της, εἰς τοὺς διὰ τῆς ψήφου των ἐκλεγμένους ἀντιπροσώπους των, ἔχουν ἀνάγκην νὰ λαμβάνουν γνῶσιν τῆς δράσεως καὶ τῶν γνώμων τῶν ἐκλεκτῶν των ἐπὶ τῶν τοπικῶν, ἐθνικῶν καὶ διεθνῶν ὑποθέσεων γενικῶς καὶ εἰδικώτερον εἰς τὰς συνελεύσεις, ὡς καὶ τὴν ἐπιδεικνυομένην ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ἐξουσίας δραστηριότητά των, διὰ νὰ κρίνουν, νὰ λαμβάνουν τὰς ἀποφάσεις των καὶ προσανατολίζουν ἐκάστοτε τὴν πολιτικὴν των κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ὑπὲρ ἢ κατὰ τῶν Κυβερνώντων.

Ὁ ὁρίζων αὐτὸς τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ κοινοῦ ὅστις ἔπαυσε νὰ εἶναι μόνον τοπικὸς ἢ Ἑθνικὸς, ἀποτελεῖ τὴν δύναμιν τοῦ τύπου. Εἰς τὸ ἔδαφος αὐτὸ διεξάγεται ὁ ἀγὼν πρὸς τὸν σκοπὸν προσελκύσεως ἀναγνώ-

στῶν - πελατῶν - ἀσκήσεως μεγάλης ἐπιρροῆς καὶ κατακτήσεως τῶν πνευμάτων τῶν ἀνθρώπων, τῆς μάξης τοῦ Λαοῦ (Vermassung — Domination des esprits — Dominage of the Mass) πρὸς διαμόρφωσιν «κοινῆς γνώμης» τῆς ΝΕΑΣ αὐτῆς ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΟΣ τῆς ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ πρὸς ἐπικράτησιν της εἰς τὰς πολιτικὰς, οἰκονομικὰς καὶ κοινωνικὰς ρυθμίσεις, ἐθνικὰς καὶ διεθνεῖς καὶ ἀκόμη διὰ τὴν διάθεσιν ἐμπορευμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν διὰ τῆς διαφημίσεως.

Εἶναι τοῦτο χαρακτηριστικὸν τῆς ἐποχῆς μας καὶ τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ ὑπὸ τὴν γενικωτέραν καὶ βαθύτεραν τοῦ ἔννοιαν, καὶ προσδιορίζει τὴν ἀποστολὴν τοῦ τύπου ὡς ἀγαθοποιῶν ἢ κακοποιῶν δυνάμεως.

Ἀπεργαζόμενος τὴν διαμόρφωσιν καὶ τὴν ἐπικράτησιν τῆς γνώμης τῆς μάξης τοῦ Λαοῦ, ὁ Τύπος, θά λπει ἐκείνους τοὺς τομεῖς τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν ἀνθρώπων, οἰκονομικούς, ἰδεολογικούς, αἰσθηματικούς καὶ τῶν κατωτέρων ἀκόμη αἰσθησιακῶν ἐνστίκτων καὶ παθῶν οἱ ὅποιοι θὰ τοῦ ἐξασφαλίσουν μεγαλυτέραν κυκλοφορίαν, διὰ νὰ ἔχη ἀφ' ἐνὸς κέρδη ὡς ἐπιχειρήσεις καὶ ἀφ' ἑτέρου ν' ἀποκτήσῃ ἐπιρροὴν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς κοινῆς γνώμης διὰ τῆς καταλλήλου διοχετεύσεως τῶν πληροφοριῶν καὶ τῆς ἀρθρογραφίας ἵνα διὰ τῆς ἐπιδράσεως τῆς οὕτω διαμορφουμένης κοινῆς γνώμης ἐπὶ τῶν Κυβερνώντων εἰς τὰ Δημοκρατικὰ - Κοινοβουλευτικὰ καθεστῶτα ἀσκήσῃ ἐξουσίαν ἀνεξέλεγκτον.

Καὶ ἐδῶ ἔγκειται τὸ πρόβλημα τῶν ὁρίων τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου, τὴν λύσιν, τοῦ ὁποίου ἀναζητοῦν οἱ πολιτικοὶ καὶ κοινωνιολόγοι τῆς ἐποχῆς μας εἰς τὰς συγχρόνους δημοκρατίας, ὅπερ εἰδικώτερον ἐμφανίζεται ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν.

Πὼς σχηματίζεται «Κοινὴ Γνώμη». Δημοκρατικὴ μορφή διακυβερνήσεως. Ἀνθρώποι τοῦ Λαοῦ. Ψυχολογικὴ ἐπίδρασις διὰ τοῦ τύπου. Ἐξουσίαις τῆς Κοινωνίας ὑπὸ τῆς ὀλιγαρχίας ἐν ὄνματι τῆς Ἐλευθερίας.

Ἡ ἐπικράτησις τῆς κοινῆς γνώμης (τῆς μάξης τοῦ Λαοῦ) δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὴν δημοκρατικὴν μορφήν τῆς κοινωνίας καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον μὲ τὴν διάκρισιν τῶν «κρίτων τάξεων» καὶ τῆς «ἀνω τάξεως», τῶν προλεταρίων καὶ τῶν ἀσπῶν, καὶ ἄλλων παρομοίων διακρίσεων, διότι ἄνθρωποι τῆς μάξης ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅφ' ἣν ἐδῶ χρησιμοποιεῖται ὁ ὅρος ὑπάρχουν εἰς ὅλας τὰς κοινωνικὰς τάξεις.

Ἡ τάσις πρὸς ἐπικράτησιν τῆς γνώμης τοῦ «ἀνθρώπου τοῦ Λαοῦ» καὶ τῆς μάξης τούτου ὡς «κοινῆς γνώμης» ἂν καὶ ἀπορρέει ἐν μέρει ἐν τοῦ γεγονότος ὅτι κατ' ἀρχὴν ὅλαι αἱ τάξεις λαμβάνουν μέρος εἰς τὴν πολιτικὴν, οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν κάθε δημοκρατικῶς κυβερνωμένης χώρας, εἶναι περιέργως πως, ἀποτέλεσμα ἐπιδράσεως ὀλιγαρχικῶν δυνάμεων αἱ ὅποιοι δροῦν ἐμφανῶς ἢ ἀφανῶς εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοινωνίας διὰ τοὺς ἐξῆς, ἀνταποκρινομένους εἰς τὰς ὑφισταμένας πραγματικὰς καταστάσεις, λόγους. Τὸ ἄτομον γενόμενον δεκτὸν ὡς μέλος τῆς κοινωνίας - πολίτης - ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς «ἰσό-

της τῆς» καὶ θεωρούμενον ὡς μέλος τοῦ κυριάρχου λαοῦ, λόγω τῶν ἐπαγγελματικῶν του ἀπασχολήσεων, διὰ τῶν ἰδίων του γνώσεων δὲν δύναται νὰ λύσῃ τὰ γενικά καὶ τὰ εἰδικὰ πολιτικά, οἰκονομικά καὶ κοινωνικά προβλήματα τὰ ὁποῖα ἐκάστοτε ἐμφανίζονται. Διὰ τοῦτο ὅσο πολυπλοκώτερα εἶναι τὰ προβλήματα, τόσο περισσότερο ἐξαρτᾶται τὸ ἄτομον ἀπὸ ἐκείνους (καὶ ΚΥΡΙΩΣ τὸν ΤΥΠΟΝ) οἱ ὁποῖοι διὰ συγκαταληπμένου τρόπου τοῦ υποβάλλουν ψυχολογικῶς τὰς συμπεριφορὰς εἰς αὐτοὺς λύσεις καὶ τοῦ υποδεικνύουν ἐμμέσως τὴν πρὸς νὰ κάμῃ καὶ πῶς νὰ συμπεριφερῇ, ἀφίνοντες τὴν ἐντύπωσιν τῆς αὐτονομίας καὶ αὐτοεξλογίας. Οὕτω δὲ τὸ ἄτομον — ὁ ἄνθρωπος τῆς μάζης τοῦ λαοῦ ὡς πολίτης — καταντᾷ ὄργανον ἐκείνων οἱ ὁποῖοι δὲ μιουνοῦν τὴν κοινὴν γνῶμην καὶ κυρίως τοῦ τύπου μετὰ ἀποτέλεσμα τὴν ἔλλειψιν ἀνεπηρέαστου — ἐλευθέρου — γνώμης, λόγω ἐξαρτήσεως ἐξ ἀγνοίας καὶ ἀμαθείας ἐκ τῆς γνώμης ἄλλου, ἀνεξαρτήτως τῆς κοινωνικῆς τάξεως εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει.

Ὁ Rousseau δὲν ἐθεώρη πραγματοποιήσιμον τὴν δημοκρατίαν παρὰ «Dans un état très petit ou la peuple soit facile a rassembler et chaque citoyen puisse aisément connaître tous les autres».

Εἰς τὰς συγχρόνους ὁμῶς κοινωνίας, τὸ ἄτομον κατήντησε μόριον τεραστίου ὀργανισμοῦ περισώσαν ἐλαχίστην ἀτομικότητα, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν δύναται νὰ ὑπερηφανεύεται. Ἡ ἐπαγγελματικὴ του ἐξειδίκευσις καὶ ἀπασχόλησις διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ζωῆς, δὲν τοῦ χαρίζει οὔτε τὰς γνώσεις οὔτε τὸν ἀναγκαῖον χρόνον διὰ νὰ σκεφθῇ καὶ ἀντιμετωπίσῃ τὰ ὁλονὲν περιπλεκόμενα πολιτικά οἰκονομικά καὶ κοινωνικά προβλήματα. Ἐκ τούτου τοῦ εἶναι εὐπρόσδεκται αἱ λύσεις αἱ ὁποῖαι τοῦ προσφέρονται ἔτοιμοι ἀπὸ τὸν Τύπον. Ὁ συναγωνισμὸς δὲ ποῖος ἐκ τῶν διεκδικούντων τὴν κυριαρχίαν ἐπὶ τῶν πνευμάτων τοῦ λαοῦ θὰ δυνηθῇ νὰ προσφέρῃ τὰς συμφερούσας εἰς τὸν εὐάλωτον ἀναγνώστην λύσεις, τείνει νὰ ἰσοπεδώσῃ τὸν νοῦν τοῦ κοινοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν χαμηλοτέραν στάθμην, καὶ νὰ τὸν υποβιβάσῃ πνευματικῶς εἰς τὸ διανοητικὸν ἐπίπεδον παιδὸς 12 ἐτῶν. Τοιαύτη εὐάλωτος λεία ἢ «μᾶζα τοῦ λαοῦ» προσφέρεται εἰς τοὺς ἐμμεταλλευτάς, οἱ ὁποῖοι διαμορφώνουν τὴν «κοινὴν γνῶμην» τῆς μάζης ἣν καὶ ἐπικαλοῦνται μετὰ οἱ «ἐκλεκτοί» διὰ νὰ τὸν κυβερνήσουν, εἴτε κόμματα εἶναι, εἴτε γκρουπ κεφαλαιούχων χρηματοδοτούντων τὰ ὄργανα τοῦ τύπου, εἴτε ὀλιγαρχία, στρατιωτικὴ εἴτε ὀλοκληρωτικὰ ἀκόμη καθεστῶτα ὅπως τοῦ Φασισμοῦ καὶ τοῦ Ναζισμοῦ εἰς τὰ ὁποῖα ὡς παρατηρεῖ ὁ S. Lopez «au cours du xx siècle, la presse et les autres organes d'information ont fait l'objet de mesures de coercion ou de suppression».

Τοιοῦτοτρόπως ἐνῶ διαβιοῦμεν ὑπὸ δημοκρατίαν, ὁμιλοῦμεν περὶ λαϊκῆς θελήσεως καὶ πιστεύομεν ὅτι ἐπικρατεῖ εἰς τὰς λύσεις τῶν προβλημάτων τὸ ἐλεύθερον πνεῦμα τῆς μάζης τοῦ λαοῦ, ἐκφράζον τὴν ἀληθῆ κοινὴν γνῶμην πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων «τοῦ ἀνθρώπου τοῦ λαοῦ», ἀναλύοντες τὰ συστατικά τῆς καταστάσεως αὐτῆς παρατηροῦμεν ὅτι ἡ δύναμις ἢ πρῶτο βούλησις καὶ ἡ ἐπιρροὴ ἔχουν συγκεντρωθῇ εἰς χεῖρας ὁλίγων οἱ ὁποῖοι — μέγιστον ὄργανον τὸν ΤΥΠΟΝ — κα-

παρεμφερῇ μέσα ἐπιδράσεως (ραδιόφωνα) κλπ. κυριαρχοῦντες τῶν πνευμάτων τῶν ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ ἀποφασίζουν τὰς τύχας του, ἐνδυναμοῦντες τὰς χαραγμένας τάσεις ἐξουσιάζουσιν τῆς ὁργανωμένης κοινωνίας, ὑπὸ τῆς ὀλιγαρχίας, ἐν ὅν ὁματι τῆς ἐλευθερίας τοῦ ΤΥΠΟΥ, ἥτις εὐρίσκει τὴν ἀνωτέραν (!) ἐκφρασίαν τῆς εἰς τὴν «κοινὴν γνῶμην τῶν λαϊκῶν μαζῶν» τῶν ὁποίων τὴν πνευματικὴν κατάπτωσιν δι' ἰσοπεδώσεως ἀπὸ σκοποῦ ἀπεργάζεται, διὰ νὰ τὰς ἐξοικισῇ εἰς τὴν ἔλλειψιν πραγματικῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας.

Ἐναντίον τῶν δυνατοτήτων τῆς τοιαύτης ἐπιβλαβοῦς χρήσεως τῆς Ἐλευθερίας ὑπὸ τοῦ Τύπου, ὅστις ὅταν γίνεται ἐπιλήσιμον τῆς ἀποστολῆς του καταντᾷ ὄργανον προπαγάνδας καὶ μέσον ἀσκήσεως τῆς ἐξουσίας ὑπὸ τῆς ὀλιγαρχίας καὶ εἰς αὐτὰ τὰ κοινοβουλευτικὰ καθεστῶτα, θὰ διαγράψωμεν εἰς τὸ προσεχές τὰ ὅρια τῆς ἐννόμου χρήσεως τῆς Ἐλευθερίας πρῶτον καὶ κύριον στοιχεῖον τῆς ὁποίας εἶναι καθ' ἡμᾶς ἡ εὐσυνείδητος ἀπόδοσις τῶν γεγονότων καὶ τῶν εἰδήσεων:

Ἡ ΑΛΗΘΕΙΑ καὶ ἡ ΤΙΜΙΟΤΗΣ ἔναντι τοῦ ἀδυνατοῦντος νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ ἐπαληθεύῃ τὰ γραφόμενα ἀνθρώπου τῆς μάζης τοῦ λαοῦ θεωρουμένου οὐχὶ ὡς ἐκμεταλλευσίμου ὕλικου καὶ μέσου ἀλλ' ὡς ἐλευθέρου ἀνθρώπου ἢ θιγῆς πρὸς ὁσονδήποτε ἀξίας σεβασμοῦ.

— Σ —

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

ὡς ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ δι' ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ

ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣΑ

Ἡ Ἑργατικὴ Ἑστία ἀποτελεῖ στὴ χώρα μας μίαν ἰδιορυθμίαν ἐργατικοῦ ὀργανισμοῦ. Ἐχει σκοπὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ στέγη εἰς τὰς ἐργατικὰς ὀργανώσεις σύμφωνα με ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑργασίας καὶ νὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν ἐργατῶν. Τὰ οἰκονομικά τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτοῦ ἐστηρίζοντο εἰς μίαν εἰσφορὰν τῶν ἐργοδοτῶν, τὰ διεχειρίζετο ὁμῶς ἕνα συμβούλιον εἰς τὸ ὁποῖον ἡ συμμετοχὴ τῶν ἐργοδοτῶν, εἶναι σκιώδης. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι διοικοῦν τὸν ὀργανισμόν οἱ ἐργάται ἀλλὰ καὶ αὐτὸ δὲν συμβαίνει. Μετέχουν καὶ οἱ ἐργάται με ἀντιπροσώπους τῶν ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετέχουν εἰδικὰ πρόσωπα τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑργασίας καὶ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου. Μέχρι τῶρα ὁ ὀργανισμὸς αὐτὸς ἦτο γνωστὸς ἀπὸ τὰς ἐκδρομὰς τὰς ὁποίας ὠργάνωνε ἰδίως κατὰ τὸ θέρος ἀπὸ τὴν χορωδίαν τῆς κ. Βυζαντίου καὶ ἀπὸ μερικὰς θεατρικὰς παραστάσεις· εἰς πολλοὺς ἐργάτας εἶναι γνωστὸς μόνον κατ' ὄνομα καὶ ἡ χρησιμότης του ὀλίγον ἀκατανόητος, δι' ὅσους εἶναι ἀμύητοι εἰς τὰ μυστικά τοῦ περιέργου αὐτοῦ ἐργατικοῦ συνδικαλισμοῦ. Ὁ σημερινὸς Ὑπουργὸς ἀνέλαβε νὰ ἐμφανίσῃ εἰς τὸ προσκήνιον τὸν θνησιγενῆ αὐτὸν ὀργανισμόν καὶ νὰ τὸν χρησιμοποίησιν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν Κυβερνητικῶν σκοπῶν ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς ἐργατικῆς τάξεως. Διὰ νὰ μὴν παραπονοῦνται ὁμῶς οἱ ἐργοδοτῶν δὲν ἐφθάναν διὰ νὰ γίνουν σπουδαῖα πράγματα ἐδημοσίευσεν ἕνα νόμον καὶ ἐπέβαλε μίαν φορολογίαν εἰς βάρος παντὸς ἐργάτου ἀνερχομένην εἰς 4.000 δραχ. μηνιαίως καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπολλαπλασίασε τὰ ἔσοδα τῆς Ἑργατικῆς Ἑστίας εἰς πολλὰ δεσκατομύρια ὥστε νὰ δύναται ἀνέτως νὰ ἀσκῇ τὴν πολιτικὴν του μεταξὺ τῶν ἐργατῶν. Τὴν νέαν αὐτὴν πολιτικὴν ἐγγῶρισαν οἱ ἐργάται ἀπὸ μερικὰς θεατρικὰς παραστάσεις διὰ τὰς ὁποίας διενεμήθησαν εἰσιτήρια καὶ ἐστρατολογήθησαν ἡθοποιοὶ διὰ νὰ ἐξυμνήσουν τὸ ἔργον. Ὅλα αὐτὰ ὁμῶς τὰ ἔκαναν καὶ ἄλλοι Ὑπουργοὶ τῆς Ἑργασίας με μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἐχρησιμοποιοῦν μόνον τὴν ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν.

Εκείνο λοιπόν το όποιον χαρακτηρίζει την ριζοσπαστικότητα του σημερινού Υπουργού είναι ή νέα φορολογία των εργατών διά σκοπούς άσφαfeis και άμφιβόλου. Αλλά δεν είναι μόνον αυτό εκείνο το όποιον άποτελεί σκάνδαλον διά την νέαν εξόρμησιν της Εργατικής Εστίας είναι και τό ότι ένδ ήτο οργανισμός δημοσίου δικαίου και ύπήγετο εις τον νόμιμον κρατικόν έλεγχον σήμερα είναι πλέον ό ρ γ α ν ι σ μ ό ς ι δ ι ω τ ι κ ο ύ δ ι κ α ί ο υ (ΙΙπαρ' ότι δεν συνέστη οικεία βουλήσει και διά προαιρετικών εισφορών των συμμετεχόντων) και δεν υπάγεται εις ούδένά άλλον έλεγχον του Κράτους παρά μόνον εις τον ουσιαστικόν έλεγχον του Υπουργού της Εργασίας ό όποιος ευθύνεται μόνον πολιτικώς διά τό συμβούλιον τό όποιον έχει διορίσει. Κατ' αυτόν τον τρόπον δισεκατομμύρια ολόκληρα προερχόμενα έκ του εργατικού ύστερήματος διατίθενται κατά τό δοκοϋν και είναι άγνωστον ποίους σκοπούς έξυπηρετοϋν. Αλλά τό σκάνδαλον δεν περιορίζεται μέχρι έδω. Δι' άλλης διατάξεως εισαχθείσης υπό του κ. Γονή και ψηφισθείσης κατά τας διακοπάς της Βουλής ή Εργατική Εστία εξαιρείται όλων των ύφισταμένων περιορισμών εις τους διορισμούς υπαλλήλων νομικών προσώπων και συνεπώς μέ τά έσοδα της Εργατικής Εστίας δύναται ό Υπουργός της Εργασίας να έξυπηρετήση Κυβερνητικούς διορισμούς άργουίσθων.

Εκ των άνωτέρω προκύπτουν τά εξής έρωτήματα διά την Κυβέρνησιν.

- 1) Είναι έν γνώσει της άσκουμένης υπό του κ. Γονή πολιτικής εις την Εργατικήν Εστίαν ή παραπλανηθείσα υιοθέτησε τας έν λόγω διατάξεις νόμων;
- 2) Μέ ποιον δικαίωμα ή Κυβέρνησις άνέλαβε να διοικήσ η υποθέσεις κοινωνικής πολιτικής, μέ ένα συμβούλιον άνεξέλεγκτον να διαχειρισθ η χρήματα προερχόμενα έκ φορολογίας εις βάρος των εργατών και των εργοδοτών;
- 3) Ποίας φύσεως οργανισμόν άποτελεί ή Εργατική Εστία και εις ποίας άλλας χώρας έχομεν παρομοίους οργανισμούς; Αποτελεί συνδικαλιστικήν οργάνωσιν ή πολιτικήν;
- 4) Αν άποτελεί συνδικαλιστικήν οργάνωσιν τότε ποία είναι ή σχέση της μέ τας άλλας οργάνώσεις των εργατών αι όποιαι άκολουθοϋν την Αντικομμουνιστικήν Εργατικήν Διεθνή και ποία ήτο ή ανάγκη να δημιουργηθ η δευτέρα οργάνωσις επιβαρύνουσα τους εργάτας μέ εισφοράς;
- 5) Αν άποτελεί πολιτικήν οργάνωσιν τότε μέ ποιον δικαίωμα ή Κυβέρνησις επιβάλλει φορολογίαν;
- 6) Δεν νομίζει ή Κυβέρνησις ότι έχει ύποχρέωσιν να δώση ένα διαχειριστικόν άπολογισμόν του παρακρατικού αυτού οργανισμού και να δημοσιεύσ η εις ποίους καταβάλλεται μισθοδοσία ή άλλαι άποζημιώσεις πάσης φύσεως όποια ποσά διετεθήσαν κατά τό 1953 - 1954 και για ποίους σκοπούς αναλυτικώς; Φοβούμεθα ότι τά μέτρα αυτά του κ. Γονή στεροϋν την Κυβέρνησιν του δικαιώματος να Ισχυρίζεται χρηστήν διοίκησιν εις τας εργατικές υποθέσεις.

—Μς—

Η ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Την 17ην Απριλίου συνήλθεν ή έτησία Γενική Συνέλευσις των μετόχων της Τραπεζής της Ελλάδος προς την όποιαν ό Διοικητής κ. Γ. Μαντζαβίνος άνέγνωσεν έκ μέρους του Γενικού Συμβούλου την έκθεσιν των πεπραγμένων του έτους 1953 και προέβη εις αναλυτικήν έπισκόπησιν της διεθνούς και Ιδίας της ελληνικής οικονομίας. Εκ της έ μ π ε ρ ι σ τ α τ ω μ έ ν η ς και πλήρους στοιχείων Έκθέσεως ταύτης παραθέτομεν τά κατωτέρω άποσπάσματα.

Ο κ. Διοικητής συνοψίζει ως εξής τά έντός του 1953 επιτεύγματα επί του διεθνούς οικονομικού πεδίου :

Η έξουδετέρωσις των πληθωρικων πιέσεων, ή έξυγίανσις της έσωτερικής οικονομικής καταστάσεως των ευρωπαϊκών χωρών, ή βελτίωσις των Ισοϋγίων πληρωμών και ή σημαντική αύξησις κατά τό 1953 των συναλλαγματικών άποθεμάτων των ευρωπαϊκών χωρών εις δολάρια και χρυσόν, ή αισθητή μείωσις της άποκλίσεως μεταξύ της έπισήμου συναλλαγματικής Ισοτιμίας των διαφόρων νομισμάτων και της διακυμαινόμενης τιμής αυτών εις τας έλευθέρας ή παραλλήλους αγοράς, ήτις περιορίσθη εις ποσοστόν κατώτερον του 5 ο/ο, ή επάνοδος κατά τό 1953 εις όμαλωτέρας συνθήκας αγοραπωλησιών χρυσού, ή πτώσις της τιμής αυτού και ή διενέργεια διεθνών πληρωμών διά χρυσού, ή άνάκτησις της ρυθμιστικής επιδράσεως του προεξοφλητικού τόκου των έκδοτικών Τραπεζών, πάντα ταϋτα άποτελοϋν άναμφισβητήτως ούσιώδη γεγονότα προάγοντα την ύπόθεσιν και παρασκευάζοντα περαιτέρω τό έδαφος προς την κατεύθυνσιν της έλευθέρας μετατρεψιμότητος των νομισμάτων.

Εν συνεχείᾳ, ή Έκθεσις στρέφεται εις την άνασκόπησιν της Ελληνικής οικονομίας.

Υπομνήσκουσα τας γνωστάς συνθήκας τας δημιουργηθείσας έκ της ύποτιμήσεως της δραχμής της 9 Απριλίου 1953 αναφέρει ότι :

Συμφώνως προς τά διαθέσιμα προσωρινά στοιχεία, τό ένθικόν εισόδημα του έτους 1953, άποτιμώμενον εις δραχμάς τρεχούσης αγοραστικής δυνάμεως, ύπήρξεν άνωτερον του έτους 1952 κατά 30ο/ο περίπου, ή δε αύξησις αυτού κατ' όγκον ύπολογίζεται εις 13 ο/ο.

Αξιον Ιδιαίτερας μνείας είναι τό τμήμα της έκθέσεως τό αναφερόμενον εις την άμερικανικήν βοήθειαν και τό μακροπρόθεσμον πρόγραμμα επενδύσεων :

Όσον άφορᾷ εις την ήμετέραν χώραν τό καθορισθέν διά τό τρέχον οικονομικόν έτος 1953—54 υπό της Ούάσιγκτον τό ποσόν βοήθειας περιορίσθη εις δολλ. 21 έκατομ. άνερχόμενον μετά του άχρησιμοποίητου ύπολοίπου του παρελθόντος έτους έκ δολλ. 59,1 έκατομ. εις τό συνολικόν ποσόν των 80,1 έκατομ.

Η ελληνική πραγματικότητα επιβάλλει όπως αι Ηνωμένοι Πολιτεΐαι έξετάζωσιν από πάσης άπόψεως την ειδικήν περίπτωσιν της Ελλάδος, ως χώρας ήτις δέον να τύχη Ιδιαίτερας ύπ' αυτών μεταχειρίσεως καθ' όσον άφορᾷ εις την χορήγησιν τόσων στρατιωτικής όσον και οικονομικής βοήθειας προς άντιμετώπισιν των προβλημάτων, άτινα ανακύπτουν άφ' ενός έκ των τεραστίων διά την άντοχήν της χώρας στρατιωτικών δαπανών και άφ' έτέρου έκ της άδηρίτου άνάγκης συμπληρώσεως του έργου της ανασυγκροτήσεως και των επενδύσεων. Ταυτοχρόνως όμως αι προσπάθειαι της Ελληνικής Κυβερνήσεως έκδηλοϋνται έντατικώς διά την έξεύρυσιν και προσέλκυσιν των άναγκαίων ξένων κεφαλαίων, έφ' ών θα στηριχθ η τό προσεχές έργον της οικονομικής ανορθώσεως και άναπτύξεως της χώρας.

.... Δέον οϋχ' ήττον να παρατηρηθ η, ότι αι άνάγκαι άμύνης εξακολουθοϋν να άντιπροσωπεϋουν σοβαρόν μέρος των δαπανών του προϋπολογισμού. Κατά την παρούσαν χοήσιν αι δαπάναι αυται, ως τελικώς πρόκειται να διαμορφωθοϋν κατόπιν της διαθέσεως του άποθεματικού, προβλέπεται να άνέλθουν εις δραχμάς 4.429 δισεκατομμύρια περίπου, ήτοι εις τά 51 % του συνόλου των προβλεπομένων έξόδων, μη συμπεριλαμβανομένων εις τό σύνολον τουτο των δαπανών επενδύσεων. Εξ άλλου, αι δαπάναι άμύνης, μη περιλαμβανομένων των χρηματοδοτουμένων έκ ξένων πηγών (ένίσχυσις Αμερικανικής βοήθειας έναντι στρατιωτικών δαπανών και συμβολή Ν.Α.Τ.Ο. δι' έργα ύποδομής), άπορροφοϋν τά 45 % του συνόλου των έξ' Ελληνικών πηγών έξόδων του προϋπολογισμού, ύπολογιζόμενων εις δραχμάς 8.064 δισεκατομμύρια. Τό ποσοστόν τουτο είναι ένδεικτικόν και όμιλει άφ' έαυτού περί της έκτάσεως της επιβαρύνσεως του Ελληνικού λαού διά την άμυντικήν προσπάθειαν. Χαρακτηριστικόν επίσης της συνεχιζόμενης μεγάλης επιβαρύνσεως του πληθυσμού είναι τό γεγονός, ότι ή φορολογική επιβάρυνσις, περιλαμβανομένων και των υπέρ τρίτων φόρων και λοιπών εισφορών, άπορροφᾷ τά 28 % περίπου του καθαρού ένθικου εισοδήματος.

Τό κυβερνητικόν μακροπρόθεσμον πρόγραμμα επενδύσεων προβλέπει έκτέλεσιν έργων συνολικού ποσού δολλαρίων 236 έκατομμυρίων έκ των όποιων δολάρια 131 έκατομμύρια άντιπροσωπεϋουν δαπάνας εις συνάλλαγμα και τό ύπόλοιπον δαπάνας εις δραχμάς.

.... Αλλά διά την πραγματοποίησιν του προγράμματος τουτο δεν άναγκαζοϋν μόνον κεφάλαια εις έξωτερικόν συνάλλαγμα, δι' ών θέλουσι καλυφθ η αι άνάγκαι της εισαγωγής κεφαλαιουχικών αγαθών. Απαιτοϋνται οσαύτως κεφάλαια εις δραχμάς προς άντιμετώπισιν των έπιχωρίων δαπανών έκτελέσεως των έργων ανασυγκροτήσεως και ανάπτυξεως. Αί δραχμαί αυται παρίσταται άνάγκη, προς άποφυγήν διογκώσεως της νομισματικής κυκλοφορίας επί κινδύνω διαταραχής της αγοραστικής αξίας του νομίσματος, να προέλθωσιν έκ της λαϊκής άποταμιεύσεως.

Προς τουτο, άφ' ενός μέν έπετεϋχθη διά της άσκηθείσης δημοσιονομικής πολιτικής ή δημιουργία πλεονάματος εις τον υπό έκτέλεσιν Κρατικόν Προϋπολογισμόν, περί ου θέλομεν όμιλήσει εις έτερον κεφάλαιον της παρούσης έκθέσεως, άφ' έτέρου δε έπεδιώχθη ή έξεύρεσις δραχμών έκ της κυκλοφορίας διά της έκδόσεως έσωτερικού δανείου δραχμών 300 δισεκατομμυρίων.

Εξ άλλου ή άκολουθηθείσα πιστωτική πολιτική συνοψίζεται έν τη έκθεσι εις τά κάτωθι :

Όφείλομεν να επαναλάβωμεν ότι τό μέγεθος της νομισματικής κυκλοφορίας προσηγομόζετο εκάστοτε προς τας πραγματικές άνάγκας εις μέσά πληρωμής, τας προκυπτούσας έκ της αύξησεως του όγκου των συναλλαγών, ή δε έκροη τραπεζογραμματίων έκ του Έκδοτικού Ιδρύματος, εξαίρεσει της αγοράς συναλλάγματος και της χρηματοδοτήσεως της συγκεντρώσεως των έγχωρίων προϊόντων, έρρυθμίζετο πάντοτε επί τη βάσει του ρεύματος εισροής τραπεζογραμματίων εις την Τράπεζαν της Ελλάδος. Έν πάσι δε τουτοις όχι μόνον άπετράπη ή έκδοσις τραπεζογραμματίων διά δημοσιονομικές άνάγκας, αλλά άντιθέτως έπετεϋχθη ή συστολή της κυκλοφορίας έκ της δημοσιονομικής λειτουργίας.

Δέν φρονοϋμεν ότι είναι επάναγκες να ένδιατρούμεν εις τό θέμα του χρυσού. Περιοιζόμεθα απλώς να αναφέρωμεν, ότι ή πολιτική του Έκδοτικού Ιδρύματος έναντι του χρυσού τελικόν σκοπόν ειχε και έχει την άποτροπήν κακοποιών επιδράσεων, τας ό-

ποίας ένδεχομένως θά ήδύναντο νά έχουν επί της οίκονομίας αί διακυμάνσεις της τιμής του χρυσού.

Ός «έξαιρετικής σπουδαιότητος γεγονός» πρέπει νά σημειωθή ή αύξησης των καταθέσεων: Αί παρά τραπέζεις καταθέσεις παρουσιάζουν κατά τὸ λήξαν έτος αύξησην εκ δρ. 1.008 δισεκ., εκ δν δρ. 570 δις. άντιπροσωπεύουν αύξησην καταθέσεων παρά ταίς έμπορικαίς Τραπεζαίς ένφ τὸ υπόλοιπον εκ δρ. 438 δισεκ. άφορά εις τούς λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς (Άγροτικήν Τράπεζαν, Κτηματικήν Τράπεζαν Μετοχικού Ταμείου Στρατού, Ταχυδρομικόν Ταμειύτήριον, Ταμείον Παρακαταθηκών και Δανείων).

Και περαιτέρω:

Εάν εξέτάσωμεν τὸ εις συνάλλαγμα απόθεμα της Τραπεζής της Ελλάδος, πλὴν κληριζ., παρατηρούμεν ὅτι μόνον εκ δολλαρίων, λιγῶν στερλινῶν και χρυσού, παραλειπομένων τῶν λοιπῶν νομισμάτων ὧν ή κίνησις είναι άσήμαντος έπέρχονται αί κάτωθι μεταβολαί: Κατά την 31 Δεκεμβρίου 1953 τὸ απόθεμα τοῦτο άνήρχετο εις δολλ. 33,5 εκατομ., λίρας 17,8 εκατομ. ήτοι δολλ. 49,8 εκατομ. και χρυσόν συνολικής αξίας δολλ. 92,8 εκατομ. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 1953 τὸ απόθεμα της Τραπεζής της Ελλάδος εις συνάλλαγμα άνήρχετο άντιστοιχῶς εις δολλ. 90 εκατομ., λίρας 15,1 εκατομ. ήτοι δολλ. 42,1 εκατομ., και χρυσόν αξίας δολλ. 10 εκατομ. Επομένως διαπιστοῦται αύξησης συνολική τοῦ ὡς άνω αποθέματος της Τραπεζής άνερχομένη εις δολλ. 49,3 εκατομ. Σημειοῦται ὅτι εις τὸ τέλος τοῦ α' τριμήνου τοῦ τρέχοντος έτους 1954 τὸ απόθεμα τοῦτο άνήλθεν έν συνόλῳ εις δολλ. 152,5 εκατομμύρια.

... Οὕκ ήττον αὐτὴ αὐτὴ ή πρὸς τὴν άνόρθωσιν εξέλιξις έπιβάλλει σοβαρότητα καθήκοντα άγρύπνου μερίμνης εις τὴν συναλλαγματικήν πολιτικήν της χώρας, πρὸς περιφρούρησιν τῶν έπιτευχθέντων και έτι περαιτέρω έπίτευξιν καλύτερων άποτελεσμάτων. Η έξαγωγική προσπάθεια ὀφείλει δι' όλων τῶν μέσων νά ένταθῇ έφόσον ήδη ή θεμελιώδης προϋπόθεσις εὐνοϊκῆς συναλλαγματικῆς σχέσεως έχει έξασφαλισθῇ. Η παραγωγική προσπάθεια πρέπει νά έξικθῇ εις τὸ άνώτατον σημείον της δυνατῆς έπιδόσεως διὰ τὸν έπαρκῆ άνεφοδιασμόν της οίκονομίας εις αγαθά και άποφυγὴν χρησιμοποίησεως ξένου συναλλάγματος διὰ τὴν ικανοποίησιν άναγκῶν, τὰς ὁποίας ή έσωτερική παραγωγική δράσις της οίκονομίας είναι εις θέσιν νά άντιμετωπίσῃ. Η παραγωγὴ έπίσης τῶν έξαγωγίμων έθνικῶν προϊόντων είναι έπιβεβλημένον νά προσλάβῃ τὰς διαστάσεις αἵτινες, θέτουσαι εις τὴν διάθεσιν νῆς έξαγωγῆς ὅλοεν μεγαλύτερον ὄγκον Έλληνικῶν προϊόντων, θά ὀδηγήσουν βαθμιαίως, κατόπιν της έξασφαλισθείσης διὰ της άναπροσαρμογῆς άναγωνιστικῆς ικανότητος τῶν έθνικῶν προϊόντων εις τὰς ξένας αγοράς, εις τὴν μεγαλύτεραν δυνατὴν αύξησην τοῦ βασικοῦ τοῦτου παράγοντος τοῦ ισοζυγίου τῶν πληρωμῶν.

Εν τέλει, μετὰ τὴν άνάλυσιν τῶν άποτελεσμάτων της χρήσεως 1953, καθ' ήν πρόσκυφαν καθαρὰ κέρδη δρχ. 15.449.761.598, ή Συνέλευσις τῶν μετόχων της Τραπεζής της Ελλάδος άνέκρινε παμψηφεί τὴν "Εκθεσιν τοῦ κ. Διοικητοῦ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΣΗΜΑΙΝΟΝΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

Ο γνωστός Αμερικανός άναποκριτής Coblenz σχολιάζει εκ Bonn, εις τὸ New York Herald Tribune της 26ης Απριλίου, τὰς νεωτέρας τάσεις της κοινῆς γνώμης της ὁμοσπονδιακῆς Γερμανίας μετὰ τὴν διάσκεψιν τοῦ Βερολίνου και τὴν άποτεμλάτωσιν της προσπαθείας πρὸς ὀργάνωσιν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ στρατοῦ. "Αν και τὰ γενικά συμπεράσματα τοῦ διακεκριμένου άμερικανοῦ δημοσιογράφου είναι σαφῶς ένθαρυντικά ὡς πρὸς τὴν συνεργασίαν της δυτικῆς Γερμανίας μετὰ τῶν δημοκρατικῶν χωρῶν, δὲν παραλείπει ὁμως ὁυτος νά τονίσῃ και τὰ στοιχεῖα εκείνα της καταστάσεως ἅτινα έπενεργοῦσι εις τὴν άντίθετον κατεύθυνσιν. Καί ταῦτα είναι έν πρώτοις ή έπιβράδυνσις της έπικυρώσεως της συνθήκης περί εὐρωπαϊκοῦ στρατοῦ.

«Εάν (τὸ σχέδιον τοῦτο) άποτύχῃ, ή πολιτική τοῦ καγκελαρίου Αντενάουερ θά ὑποστῇ καίριον πλήγμα. Τὸ κῶρος του θά μειωθῇ σοβαρῶς και θά έπικρατήσῃ σύγχυσις ὡς πρὸς τὸ μέλλον της δυτικῆς Γερμανίας».

Αφ' έτέρου, προσέεται. ὁ κ. Coblenz, πολλοί είναι εκείνοι έν Bonn, οἵτινες άπεκόμισαν τὴν έντύπωσιν ὅτι κατά τὴν τελευταίαν διάσκεψιν τοῦ Βερολίνου, οἱ δυτικοί σύμμαχοι δὲν έπραξαν πᾶν ὅ,τι έπρεπε διὰ νά έπιτύχουν τὴν ένωσιν της Γερμανίας. Εάν ή έντύπωσις αὐτὴ ένισχυθῇ αὐί δυτικοί Γερμανοί θά άντιμετωπίσουν τὸν πειρασμόν νά δοκιμάσουν τὴν βελτίωσιν τῶν σχέσεων μετὰ της Ρωσσίας πρὸς έπίτευξιν της ένώσεως της χώρας τῶν, ὡς και τὴν άνάγκησιν τῶν γερμανικῶν χωρῶν πρὸς άνατολάς της γραμμῆς "Οδεν-Νάϊτσσε».

Διευθύνσεις κατά νόμον: Ὑπεύθυνος συμφώνως πρὸς τὸ άρθρ. 6 § 1 ν. 1092/1938
Διευθυνσις ΠΑΝΟΥ Ε. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ κατοικία ὁδὸς Ἱπποκράτους 9 τηλ. 614.431 ΑΘΗΝΑΙ
Διευθυντής Τυπογραφείου Διεν. Πετσάλης κατοικία Ψαρομυλλικοῦ 15 τηλ. 22.062 Ἀθήναι
ΤΙΜΗ ΦΥΛΑΚΟΥ Δρχ. 2 χιλ.

